

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 1. An ex duabus probabilibus semper tenenda sit favorabilis sigillo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

etiam dare licentiam, ut *manente sigillo* Confessarius possit de iisdem loqui; item pœnitentem non dare extra confessionem *ei aliam notitiam*, sed tantum licentiam utendi notitiâ confessionis &c.

204. Ex dictis hætenus de sigillo Confessionis potest jam hæc, supra promissa, plenior ejus concinnari descriptio, & dici, sigillum est obligatio Jure naturali & positivo, tam divino quàm humano introducta, vi cujus aliquis debet omnia, quæ non nisi ex confessione Sacramentali immediatè, vel etiam mediatè tantum, tam licitè, quàm illicitè cognovit, & in aliquod pœnitentis gravamen cedere possunt, ita indispensabiliter recta & velata servare, ut de iis nec extra confessionem cum ipso pœnitente, nec cum ullo alio unquam etiam post mortem ejus sine expressa ejus licentia sit licitum in ullo excogitabili casu directè vel indirectè manifestando agere.

Ut ergo aliquis censeatur violare Sigillum Confessionis, debet revelare I. aliquid, quod cadit sub sigillum; II. ipsam quoque personam pœnitentis vel complicitis; III. sine licentia legitima, & IV. id eo modo, quo ex sola confessione Sacramentali cognitum habet. Tan. *cit.* 9. 9. n. 125.

Neque difficile jam est, ex principiis alatis varias particularium casuum Resolutiones deducere. Sed quia, quod meritò dolendum in re tanti momenti, cui etiam salus totius Mundi posthabenda foret, tanta est Doctorum inter se dissensio, operæ pretium videtur, ut prius, quàm ulterius progrediamur, discutiatur hæc consideratione digna Quæstio.

SECTIO IV.

De Delectu sententiarum circa Obligationem Sigilli.

Resolvenda sunt hîc aliquam multa dubia, & 1. quidem an ex duabus probabilibus semper tenenda sit ea, quæ est sigillo favorabilis. 2. quæ oriuntur de Confessione obligante ad sigillum; uti & 3. circa Materiam sigilli. 4. de indirecta violatione Sigilli.

§. I.

An ex duabus probabilibus semper tenenda sit favorabilis sigillo?

205. Est hæc Quæstio: Quenam ex duabus sententiis, quarum una affirmat, altera negat in hoc vel illo casu violari sigillum, sit in praxi tenenda & amplectenda, quando utraque ab Auctoribus traditur, & admittitur esse probabilis? Resp. in praxi omnino semper esse Affirmativæ inhærendum. Atque ita etiam sentit Dian. *in præm.* p. 5. n. 11. etsi in aliis materiis semper sit magnus benigniorum sententiarum patronus. Rationes meæ sunt seqq.

I. Quia qui contra alios negant, aliquid esse contra sigillum confessionis, fatentur tamen id communiter esse contra *Secretum medium*, vel saltem contra *Secretum naturale*; atqui *Secretum medium* non differt quoad obligationem à sigillo Confessionis, ut *sup.* n. 183. ostendi, ergo qui concedit aliquid esse contra illud, concedit re ipsa esse etiam contra istud, & tantum nomine tenus negat.

Q 3

Sed

Sed & id, quod contra Secretum naturale agitur, etiam semper (excepto solo casu necessitatis illi præponderantis) est peccatum, nec in praxi licitum. Atque ita ejusmodi Auctoris per suam negativam non tollunt ullo modo peccatum (quod bene notandum) sed tantum minuunt, voluntque illud habere tantum malitiam Injustitiæ & Infidelitatis, non item Sacrilegii. Sed neque hoc præstant, Nam

II. In omnibus ferè casibus id, per quod aliqui contra alios negant violari sigillum, parit tamen, ut illi fatentur, vel periculum illud violandi, vel scandalum, ut homines nimirum, saltem simplices & rudes, putent per id violari sigillum, & irreverentiam fieri Sacramento, ipsique adeo ab eodem absterreantur: ad quod tamen damnum apud simplices æquè atque apud omnes alios cavendum introducta est obligatio sigilli. Suarez apud Fag. *cit. lib. 6. cap. 4. n. 2.* atqui se exponere periculo violandi sigillum, est peccatum contra sigillum, uti & dare scandalum in materia Sigilli, juxta Suar. *l. c.* ergo peccatum illud habet non tantum malitiam Injustitiæ & Infidelitatis, sed etiam Sacrilegii; neque jam superest ulla ratio, ob quam non meritò affirmativa in favorem Sigilli præferatur negativæ.

III. Causa Sigilli est causa pia & plus quam ulla alia favorabilis, quia est in favorem pœnitentis, in bonum publicum totius Ecclesiæ, in honorem & reverentiam Sacramenti post mortalem lapsum summè necessarii, estque semper saluti & bono etiam totius Mundi præferenda; ergo cum quaeritur, an hoc vel illud sit

contra sigillum, & pro utraque parte stat ratio, sed tantum probabilis, tunc in praxi debemus sequi affirmativam sigillo faventem, & nullatenus negativam eidem contrariam; sicut in conflictu probabilium sententiarum semper debemus sequi illam, quæ favet causæ piæ, doti, matrimonio, libertati, similiq; causæ favorabili. Sanch. *l. 3. Matr. Disp. 16. n. 4.* Tamb. *lib. 1. Decal. cap. 3. §. 4. n. 4.* ex com. Neque vim hujus argumenti declinat satis Dicast. *cit. Disp. 12. n. 57.* ubi: Ego, inquit, amo favere sigillo, sed cum sufficienti fundamento. Nam hoc ipso, quòd sententia aliqua stans pro sigillo ejusque obligatione habeatur ab idoneis Auctoribus pro probabili, deesse ei non potest sufficiens fundamentum.

IV. Quando utraque pars contradictionis est quidem secundum se probabilis; nihilominus tamen eam, quæ cedit in damnum alicujus tertii, non possumus in praxi sine illius præscitu & consensu licitè sequi: sic cum probabile est, equum v. g. & esse & non esse meum, non possum alicui licitè vendere, nisi ille consensus hujus rei consentiat. Tamb. *lib. 1. Decal. cap. 3. §. 3. n. 23.* atqui aliquid esse, vel non esse contra sigillum interest plurimum pœnitentis; quia istud in multis casibus est, & illud in nullo est sine ipsius licentia revelabile; ergo cum utrumque est probabile, non possumus licitè sine pœnitentis licentia sequi negativam, & habere id pro revelabili; sed renemur in praxi sequi affirmativam, & habere pro non revelabili.

206. V. Et si in dubio, non tantum negativo, sed etiam positivo de aliis obligationi-

tionibus rectè possit & debeat fieri resolutione pro eo, qui est in possessione libertatis; in dubio tamen, an aliquis v. g. confessarius sit, vel non sit in hoc aut illo casu obligatus sigillo, resolutio debet semper fieri in favorem Sacramenti & Sigilli. Reginald. lib. 3. cap. 5. ubi cum dixisset, audita in confessione posse revelari ex licentia penitentis; uti & si etiam extra confessionem sint aliunde cognita, addit n. 68. ex Grassio, & extra predictos casus, inquit, debet in dubio Confessarius semper inclinare ad servandum secretum sigilli, ut evitet scandalum; testaturque etiam Tamb. de conf. lib. 5. cap. 3. n. 20. possessionem libertatis ad loquendum, quam habet. v. g. Confessarius, vinci in dubio ab obligatione sigilli, ne Sacramentum tam necessarium reddatur odiosum, fideles ab eo absterreantur, vel ab ejus usu impediuntur. Sed & Tan. cit. q. 9. n. 137. In re dubia, inquit, semper judicandum est in favorem confessionis & penitentis; idemque etiam docet. Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 5. n. 16. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. n. 4. Dicast. l. 6. n. 61. & alii. Atque ex his Fagund. l. c. expressè & in specie loquitur de dubio positivo. Neque cæterorum videtur esse mens alia, cum loquantur de dubio generaliter. Quidquid autem de hoc sit, etiam à dubio negativo licet ad positivum sic argumentari.

VI. Favor sigilli in dubio negativo, in quo nulla alia probabili ratione adjuvatur, est tantus, ut vincat possessionem, & probabilitatem à possessione desumptam, cæteroqui semper ab omnibus maximi aestimatum. Tamb. l. c. ergo etiam in dubio positivo, ubi insuper probabilem ra-

tionem habet pro sestantem, debet vincere oppositam probabilitatem quamcunque. Inæqualia enim manent talia, si iis addantur æqualia; atqui in dubio negativo pars pro sigillo est major & fortior, quàm pars contra sigillum; ergo cum in dubio positivo accedit utrique ratio aliqua, sed tantum probabilis, pars pro sigillo cum sua ratione manet adhuc major & fortior, quàm pars contra sigillum cum sua, estque adeo adhuc in praxi non ista, sed illa tenenda. Neque juvat, etiam si pars sigillo ejusque obligationi contraria quandoque videatur nisi ratione probabiliore, quam obligatio sigilli; quia summa ratio est, quæ pro Religione facit; & favor sigilli superat ipsam possessionem alterius sibi oppositam, ergo cum possessio superet omnem probabilitatem sibi contrariam, etiam majorem; superat quoque eandem favor sigilli, juxta vulgatum: *si vinco vincentem te, vinco & ego te*: Quod si dicas, non ita esse favendum sigillo, ut aliis fiat injuria aliqua, aut iniquè imponatur obligatio: Verum dicis; sed nego iniquè agi cum illo, qui in dubio censetur potius esse, quàm non esse obligatus sigillo, ut constat ex dictis & cit. DD.

207. Pro confirmatione addo, omne illud obligatione sigilli prohiberi, quod confessionem redderet gravem & odiosam fidelibus. Lug. cit. Disp. 23. n. 97. atqui sententia aliqua, quæ in dato quodam casu obligationem sigilli probabiliter negat, in quo alia probabiliter eandem obligationem affirmat, reddit planè confessionem odiosam & gravem, impediendo scilicet à faciliore saltem ejus usu, ut patebit ex dicendis §. II. ergo &c.

Unde

Unde rectè Gobat dixit, se ejusmodi sententiis in suo Clypeo Clementium Judicum, & sub illo nullum angulum permittere, ut habetur p. 2. *Clypei Decad.* 2. *Docum.* 17. n. 230. edit. *Constant.* 1669. prætermisâ in Quinario ob causas ibi assignatas. Nescio autem quo consilio idem Author, cum in *Exper. Theol.* tr. 7. n. 852. scripsisset juxta aliquos solùm confessarium obligari sigillo propriè dicto; cæteros autem quocunque tandem modo notitiam confessionis acquirant, secreto tantùm naturali: quod quidem alii asserunt esse prorsus in omni casu inviolabile sub reatu sacrilegi: at verò *Vasq. Hurt.* & alii apud *Dian.* p. 5. tr. 11. *Res. u.* censent posse revelari ab iis ad gravissimum malum avertendum, deinde ipse interposito suo judicio dixerit: plurimum referre ad praxin, utrà sis opinione imbutus; & tandem his verbis subscripserit: non possum negare probabilitatem alterutrius sententiæ; seu non obliganti in extrema necessitate præferim publicam, seu obliganti in illa. Vide eundem etiam n. 888.

Certè in contrarium est imprimis, quia Auctores à *Dian.* l. c. relati loquuntur tantùm de iis, quibus confessarius ex licentia pœnitentis revelat confessionem; non autem ita universaliter de omnibus aliis, sicut Gobat. Deinde si probabile est, & quidem etiam *practicè*, ut Gobat l. c. agnoscit, quòd inter alios illi quoque non teneantur sigillo, sed præcisè tantùm secreto naturali, eoque ex justa causa revelabili, quibus confessarius sine licentia pœnitentis sacrilegè ejus peccatum confessum revelat; ergo hoc ipso jam possunt in foro externo licitè ut testes contra sigillifragum Confessarium à Judi-

ce examinari, & licitè contra eundem testari absque omni alia licentia pœnitentis; cum utique justissima causa sit aperiendi secretum merè naturale, quando ad puniendum crimen toti Ecclesiæ perniciosissimum, avertendumque damnum, ipsâ Mundi totius ruinâ gravius, est ita necessarium. Hæc autem sequela jam ostendit, illum frustra in *Accusar.* *Can.* cap. 42. à n. 199. tam operosè conatum esse demonstrare, nec Judicem, nec testes posse id, quod in sequela dixi, sine licentia pœnitentis agere, ex hoc solo & unico fundamento, quòd & Judex & testes aliquin agerent contra sigillum. Ipse enim, ut vidimus, fateatur, in praxi etiam esse probabile, illos non sigillo, sed tantùm secreto merè naturali, eoque revelabili obligari. Præterea autem quis non videt futurum, ut pœnitentes valde abstergentur à Sacramento Pœnitentiæ, vel multùm in ejus usu impediatur, si interpretes, internuntius, vel illi, quibus sacrilegè revelatur confessio, vel qui eam casu aut heuquiter audiunt &c. non sigillo, sed tantùm secreto obligentur merè naturali, quod in multis casibus, etiam cum gravissimo pœnitentis damno, aperiiri potest; ergo id hoc ipso est, & esse debet sub obligatione sigilli prohibitum, ut paulò antè ex *Lug.* argumentati sumus.

208. His ita constitutis ostendam nunc porrò, quem usum in praxi habere possint fundamenta huc usque declarata; & ordine illis correspondente subjungam aliquot particularium casuum Resolutiones, allegato pro & contra uno alteròve Authore, apud quem alii videri possunt. Semper autem in omnibus constanter inharbo illis sententiis, quæ
& à

& à DD. censentur probabiles, & insuper etiam favent sigillo ejusque obligationi; quidquid jam sit de contrariis earumque probabilitate, quam si quis dicere vellet, non esse practicè practicum, sed tantum speculativam in sensu, quo Laym. l. i. tr. i. cap. 5. n. 2. loquitur, ei non magnopere reluctandum esse censerem. Idque apertè tradit Diana in cit. proem. p. 5. tr. ii.

§. II.

Resolutiones de Confessione ad Sigillum obligante.

209. De hac diximus sup. n. 185. omnem illam peccati manifestationem & solam obligare sub sigillo, quam quis facit cum aliquo animo se in foro interno accusandi, vel alterius directioni se subjiçendi aliquo saltem modo in ordine ad absolutionem; ita ut cum Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 6. n. 16. rectè pro Maxima statuatur, quòd obligatio sigilli ob suam favorabilitatem non solum ad ipsam confessionem (strictè sumptam) extendatur, sed etiam ad omnia ea, quæ ordinantur immediatè ad illam, nimirum tanquam instrumenta & media necessaria, vel saltem utilia, sùntque propterea etiam Confessio inchoata & inchoativè. Manifestatio ergo peccati cum prædicto animo facta verè obligat sub sigillo, nec potest sine licentia pœnitentis in ullo excogitabili casu revelari.

210. I. Si Adam confessus est sacrilegè, vel sine debito dolore, aut proposito se emendandi, ignoscendi inimico, restituendi rem alienam, vitandi occasionem proximam, malum suum statum

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

v.g. concubinarum deserendi &c. Est communis ex cap. Quod quidam s. de pœnit. & remiss. Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 138. Lug. Disp. 23. n. 117. etiam si ejusmodi pœnitens sciat, se propterea ante hæc ab isto vel alio confessario non fuisse absolutum, & neque tum magnam spem habeat obtinendi absolutionem. Ratio, quia nihilominus potest adhuc manifestare sua peccata cum animo se de iis accusandi, vel se directioni confessarii subjiçendi. Est contra Coninch. Disp. 9. n. 7. quamvis, n. 8. v. secus, videatur non multum repugnare.

211. II. Si Barnabas veniens ad confessionalem dicat, se ob gravem animi afflictionem non esse satis dispositum, nec cupere absolvi; velle tamen miseriam sui statùs & peccata explicare, ut confessarius possit ipsi ad bonum suum spirituale vel temporale præbere aliquod consilium, solatium vel auxilium. Ratio, quia hæc peccatorum manifestatio est saltem dispositivè, reductivè, & inchoativè confessio. Fag. l. c. cap. 4. n. 24. cum Syl. Videtur enim pœnitens eam facere, ut ab afflictione liberetur, atque ita disponatur ad absolutionem postea aliquando recipendam. Contrarii Doctores loquuntur tantum de illo, qui circa aliquod suum peccatum petit consilium profus imperinenter ad confessionem vel absolutionem apud Palao de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 2. n. 2.

212. III. Si Cosmas volens confiteri per interpretem, sive Clericum sive Laicum, manifestet sua peccata illi, etiam in absentia Confessarii; sicut fieri posse dixi sup. n. 99. Interpres autem deinde non exponat Confessario. Ratio, quia

R

mani-